

Φ.686.07

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αρ. Πρωτ

Φ

Ημερομηνία

569

ΣΑΚ

12.5.08

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ν.Α. ΑΘΗΝΑΣ - ΠΕΙΡΑΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 22 /4/ 2008

Αρ. πρωτ.Π 13735/Δ2804/07

Σχετ: Π 10706/Δ2058/07

Ταχ. Δ/ση : Γρ. Λαμπράκη 12
Ταχ. Κώδικα : 185 32
Τηλέφωνο : 210 4119324
FAX : 210 4115654
Πληροφορίες : Π. Συφαλάκης
Μ. Αθανασάκου

ΠΡΟΣ: 1^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
Πανός 16, Τ.Κ. 105.55 Αθήνα.

ΚΟΙΝ.: 1) Α/Τ Ύδρας, Ύδρα.

✓ 2) Ελληνική Εταιρεία για την
Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Τριπόδων 28, Πλάκα.

3) Porsch Hartmut, Ύδρα.

4) Κώστας Μεντζαφός
(για τους κληρονόμους Μεντζαφού)
Μεσσηνίας 13, Χαλάνδρι.

ΘΕΜΑ : Απάντηση μετά από αυτοψία.

Σχετ: 1) Το υπ' αριθμ. πρωτ. 5765 από 7/8/2007 έγγραφο της 1^{ης} Εφορείας
Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

2) Το υπ' αριθμ. πρωτ. 1018/2/141 από 23.6.2007 έγγραφο Α/Τ Ύδρας.

Σε συνέχεια των παραπάνω σχετικών και έπειτα από αυτοψία που διενεργήθηκε στις 10.4.2008 από τους τεχνικούς υπαλλήλους της Υπηρεσίας μας, κ.κ. Π. Συφαλάκη και Μ. Αθανασάκου, στο διώροφο κτίριο φερόμενης ιδιοκτησίας Porsch Hartmut / πρώην κληρονόμων Μεντζαφού, στην παραλία των Καμινίων στην Ύδρα, σας γνωρίζουμε ότι δεν διαπιστώθηκε η εκτέλεση οικοδομικών εργασιών.

Η αυτοψία πραγματοποιήθηκε από προσιτό σημείο και μόνο στους εξωτερικούς χώρους του κτιρίου, διότι η ιδιοκτησία βρέθηκε κλειστή.

Ε.Δ.

1. Χρ. Αρχείο
2. ΤΕΚ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ Δ.Π.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ ΑΡΔΙΤΣΟΓΛΟΥ

Αρχιτέκτων Μηχανικός

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 105 58 Πλάκα, Αθήνα

Τηλ. 210 3225 245, Φαξ 210 3225 240

e-mail: elet@ellinikietairia.gr • www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 14.2.2007

Αρ. Πρωτ. 170 /ΕΕ-14/ΣΑΚ

Κύριο Νίκο Γεωργιάδη
Βουλευτή Κέρκυρας
Ριζοσπαστών Βουλευτών 10
49100 Κέρκυρα

Φίλε κύριε Γεωργιάδη,

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς ανέθεσε στην αρχιτέκτονα κυρία Δρ Ιωάννα Στεριώτου, μέλος του ΔΣ, και ειδική σε θέματα αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, να επισκεφθεί το Σαπωνοποιείο Πατούνη στην Κέρκυρα προκειμένου να αξιολογήσει το κτήριο ως προς την αρχιτεκτονική και ιστορική του αξία.

Μετά την αυτοψία που πραγματοποίησε η κ. Ι. Στεριώτου, στις 11.12.2006, συνέταξε έκθεση, την οποία και σας στέλνουμε ύστερα από αίτημά σας.

Με τιμή

Βασίλης Δωροβίνης
Αντιπρόεδρος

Γιάννης Μιχαήλ
Πρόεδρος Θεσμικού Πλαισίου

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

14 FEB 2007 15:14

ΤΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΣΑΣ : ELLINIKI ETAIREIA
Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΥ FAX ΣΑΣ : 00302103225240

ΑΡΙΘ FAX ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΘΕΣΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
01 2103709570	14 ΦΕΒ 15:13	01'09	ΑΠΣΛ	02	OK

ΓΙΑ ΝΑ ΑΚΥΡΩΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ,ΠΙΕΣΤΕ 'MENU' #04.
ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΟΧΙ ΜΕ ΤΟ '+' Ή '-'.

ΕΚΘΕΣΗ **για το Σαπουνοποιείο ΠΑΤΟΥΝΗ στην Κέρκυρα**

Το κτίριο βρίσκεται σε κεντρικό δρόμο της αγοράς της πόλης της Κέρκυρας, στην οδό Ιωάννη Θεοτόκη 9. Το δε οικόπεδο είναι διαμπερές · ο πίσω δρόμος είναι μικρότερος. Στα όμορα οικόπεδα είναι ήδη κατασκευασμένες πολυώροφες οικοδομές, ενώ στην αριστερά πλευρά [βλέποντας την κύρια όψη], δίπλα στην όμορη πολυκατοικία διατηρούνται ακόμη δύο τριώροφα παλιά κτίρια.

Το κυρίως κτίριο, που βρίσκεται πάνω στον μεγάλο δρόμο, διώροφο, έχει στο ισόγειο το γραφείο, το χημικό εργαστήριο και τον χώρο του πωλητηρίου.

Στον όροφο, όπου αρχικά υπήρχε η κατοικία της οικογένειας, οδηγούσε μία πόρτα [σήμερα κτισμένη] από τον χώρο του πωλητηρίου, η οποία διακρίνεται δίπλα στο γραφείο του ισόγειου. Πρέπει να υπήρχε και κάποια είσοδος από τον κύριο δρόμο προς τον όροφο. Σήμερα αυτό το τμήμα και ο όροφος στεγάζει κατάστημα χαλιών – μοκετών.

Στην αριστερή πλευρά της κύριας όψης ανοίγεται μεγάλο θύρωμα, από το οποίο περνούσαν τα κάρα εκφόρτωσης της πρώτης ύλης, προς τον μοναδικό απολύτως υπαίθριο χώρο- επιμήκη αυλή, που εκτείνεται παράλληλα με τον στεγασμένο χώρο της αποθήκης – επεξεργασίας του προϊόντος. Το πρώτο-μπροστά τμήμα του διαδρόμου αυτού περνά κάτω από τον όροφο – κατοικία, ως διαβατικό.

Επανερχόμενοι στον ισόγειο χώρο της σαπυνοποιίας Πατούνη, στην πίσω πλευρά του κυρίως κτιρίου, ανοίγεται μεγάλο θύρωμα που οδηγεί στον πίσω υπόστεγο, μεγάλο χώρο παρασκευής του σαπουνιού. Αυτός ο χώρος, που μοιάζει με στεγασμένη αποθήκη περιλαμβάνει όλα τα μηχανήματα, εργαλεία και σκεύη, τα οποία χρησιμοποιούνται ακόμη και σήμερα, στα διάφορα στάδια παρασκευής του σαπουνιού με τον παραδοσιακό τρόπο: κάδοι ανάμειξης, μετρητές λαδιού, δεξαμενές ποτάσας, αντλίες, τελάρα στερεοποίησης του σαπουνιού, εργαλεία κοπής και σφράγισης, κιβώτια φόρτωσης, ζυγαριές και ό,τι άλλο ήταν και είναι απαραίτητο από το στάδιο αρχικής επεξεργασίας έως και το τελικό της πώλησης του προϊόντος, λιανικά επί τόπου ή χονδρικά φορτωμένο σε ξύλινα κιβώτια, με τις ανάλογες σφραγίδες [τα στένσιλ των γραμμάτων με τους τόπους προορισμού είναι ακόμη αναρτημένα στον χώρο παρασκευής].

Τα δεδομένα του κτίσματος, οικοδομικά και αρχιτεκτονικά είναι τα ακόλουθα: το κυρίως διώροφο κτίριο πρέπει να είναι πετρόκτιστο, ή και με συμπαγή τούβλα εποχής αγγλοκρατίας, με κεραμοσκεπή, πάρα πολύ απλό στα εξωτερικά μορφολογικά του στοιχεία.

Στον ισόγειο χώρο του πωλητηρίου, υπάρχει μόνο μία κολόνα κυλινδρική από χυτοσίδηρο, με την σφραγίδα του μηχανουργείου κατασκευής, η οποία στήριζε ένα μεγάλο κεντρικό δοκάρι, πάνω στο οποίο στηρίζονται τα δοκάρια του πατώματος του ορόφου. Με τον τρόπο αυτό άφηνε το μεγαλύτερο δυνατό ελεύθερο χώρο στο ισόγειο πωλητήριο-εργαστήριο-γραφείο, που ήταν και είναι απαραίτητο για τη λειτουργία της βιοτεχνίας-οικοτεχνίας. Οι εσωτερικές διαχωριστικές επιφάνειες, σε αυτόν τον χώρο, είναι ξύλινες.

Οι πλευρικοί, περιμετρικοί τοίχοι της αποθήκης – χώρου παρασκευής του σαπουνιού, είναι κατασκευασμένοι από λιθοδομή. Η ξύλινη σκεπή, καλυμμένη από λαμαρίνα, έχει και ορθογώνιους φεγγίτες – φωτισμού-, σήμερα κλεισμένους.

Ο φωτισμός του χώρου γίνεται από φεγγίτες και μεγάλα ανοίγματα που βρίσκονται στη μεγάλη πλευρά, η οποία είναι προς τον υπαίθριο αύλειο χώρο του οικοπέδου. Στο εσωτερικό της αποθήκης περιμετρικά του χώρου, σε ορισμένα σημεία, διατάσσονται ξύλινα πατάρια, όπου αποθηκεύονται τα τελάρα στερεοποίησης

του σαπουνιού. Το δάπεδο σε μεγάλο του τμήμα διασώζει την αρχική του πλακόστρωση από υπόλευκο μάρμαρο. Τα ξύλινα στοιχεία ενός είδους χαγιατιού, μεταξύ χώρου πωλητηρίου και αποθήκης, κάτω από τον όροφο της κατοικίας, αντικαταστάθηκαν προπολεμικά από μπετόν [κολόνες και δοκάρια με τις διατομές της εποχής εκείνης]. Διατηρείται η μαρμάρινη πλάκα, με υποδοχή, όπου στηρίζονταν δοκάρι του χαγιατιού.

Επαναλαμβάνουμε ότι ο εξοπλισμός παρασκευής του σαπουνιού, ο οποίος εξακολουθεί να χρησιμοποιείται κατά τον παραδοσιακό τρόπο παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον. Άλλωστε η συνεχής αγορά του προϊόντος από τους ντόπιους, όπως παρατήρησα κατά τη διάρκεια της αυτοψίας, είναι η απόδειξη ότι αποτελεί μία χρήση που ακόμη λειτουργεί και αξίζει να διατηρηθεί.

Συμπερασματικά, η συνεχής λειτουργία της μικρής αυτής βιοτεχνίας για περισσότερο από έναν αιώνα, στον ίδιο χώρο, πιστεύω ότι πρέπει να διατηρηθεί. Όσον αφορά τη συνύπαρξή της με το υπόλοιπο κτίριο και την άλλη χρήση, υποβαθμίζει την παραδοσιακή λειτουργία του Σαπωνοποιείου, ιδιαίτερα με τον τρόπο έκθεσης των χαλιών-μοκετών. Όσον αφορά τη σχέση του με τη γενικότερη εκμετάλλευση του ακινήτου, είναι θέμα μελέτης και επεξεργασίας, εκτίμησης της ιστορικής αξίας της παραδοσιακής λειτουργίας, συνδυασμού διαφόρων δεδομένων, που πρέπει να μελετηθούν πάρα πολύ προσεκτικά και να παρουσιαστούν από όλες τις πλευρές κατά την εξέταση της κήρυξης του σαπωνοποιείου Πατούνη, από το ΥΠΠΟ, ως ιστορικού, βιοτεχνικού μνημείου.

Θεσσαλονίκη, 22 Δεκεμβρίου 2006

ΙΩΑΝΝΑ ΣΤΕΡΙΩΤΟΥ
Δρ Αρχιτέκτων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 105 58 Πλάκα, Αθήνα

Τηλ. 210 3225 245, Φαξ 210 3225 240

e-mail: elet@ellinikietairia.gr • www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 7 Δεκεμβρίου 2006

Αριθ. Πρωτ. 1622/ Ε.Ε.

Γραμματεία Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων
Υπουργείο Πολιτισμού
Πλατεία Καρύτση 10
10561 Αθήνα

Σας παρακαλώ όπως χορηγήσετε στο Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής
Κληρονομιάς της Ελληνικής Εταιρείας αντίγραφο των πλήρων πρακτικών από τη
συνεδρίαση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων που αφορούσε το
Σαπωνοποιείο Πατούνη στην Κέρκυρα.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων.

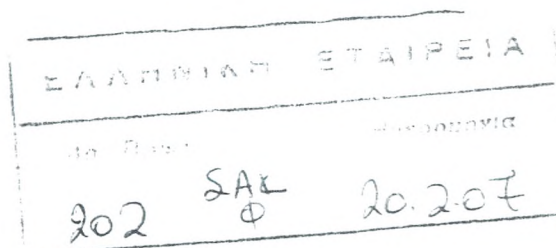
Με εκτίμηση

Ειρήνη Γρατσία

Υπεύθυνη Προγραμμάτων
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

17 Φεβρουαρίου 2007

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς,
Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Αξιότιμη κυρία Καλλιγά

Θα ήθελα να σας παρακαλέσω, εφόσον υπάρχει δυνατότητα, να μου στείλετε αντίγραφο της έκθεσης της Κυρίας Ιωάννας Στεριώτη, που αφορά την αυτοψία της στο σαπωνοποιείο, κατά την επίσκεψη της τον Δεκέμβριο του 2006.

Με εκτίμηση

Απόστολος Πατούνης,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 105 58 Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225 245, Φαξ 210 3225 240
e-mail: elet@ellinikietairia.gr • www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 1 Νοεμβρίου 2006
Αρ. Πρωτ. 1396 /ΕΕ

Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων
Υπουργείο Πολιτισμού
Ερμού 17
Αθήνα

Αξιότιμα Μέλη του Συμβουλίου

Το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς υποστηρίζει τον χαρακτηρισμό ως διατηρητέου του **Σαπωνοποιείου Πατούνη** στην πόλη της Κέρκυρας. Η κήρυξή του:

- α) θα προστατεύσει το μοναδικό κερκυραϊκό σαπωνοποιείο με τον πλήρη εξοπλισμό του εν λειτουργία
- β) θα προστατεύσει ένα σημαντικό δείγμα κερκυραϊκής βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, με αξιόλογα αρχιτεκτονικά, δομικά και τεχνικά χαρακτηριστικά, με τον πλήρη εξοπλισμό του
- β) θα διατηρήσει ένα κομμάτι της ιστορίας της σαπωνοποιίας και της βιομηχανικής άνθισης στην Κέρκυρα του 19^{ου} αιώνα,
- δ) θα συμβάλλει στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κέρκυρας.

Παρακαλούμε να λάβετε σοβαρά υπόψη τις παραπάνω αξίες του Σαπωνοποιείου Πατούνη και να αποφασίσετε για τη διατήρησή του.

Με εκτίμηση

Χάρις Καλλιγά
Πρόεδρος
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Κοινοποίηση

- Διεύθυνση Νεώτερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς
- Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Ηπείρου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 105 58 Πλάκα, Αθήνα

Τηλ. 210 3225 245, Φαξ 210 3225 240

e-mail: elet@ellinikietairia.gr • www.ellinikietairia.gr

1η μαρτί

Αθήνα, 1 Νοεμβρίου 2006

Αρ. Πρωτ. 1396 /ΕΕ

Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων
Υπουργείο Πολιτισμού
Ερμού 17
Αθήνα

Αξιότιμα Μέλη του Συμβουλίου

Το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς υποστηρίζει τον χαρακτηρισμό ως διατηρητέου του **Σαπωνοποιείου Πατούνη** στην πόλη της Κέρκυρας. Η κήρυξή του:

α) θα προστατεύσει ένα σημαντικό δείγμα κερκυραϊκής βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, με αξιόλογα αρχιτεκτονικά, δομικά και τεχνικά χαρακτηριστικά, με τον πλήρη εξοπλισμό του,

β) θα διατηρήσει ένα κομμάτι της ιστορίας της σαπωνοποιίας και της βιομηχανικής άνθισης στην Κέρκυρα του 19^{ου} αιώνα.

γ) θα συντελέσει στη συνέχιση λειτουργίας του σαπωνοποιείου και την παραγωγή φυσικού σαπουνιού με τους παραδοσιακούς τρόπους, σπάνιο πια δείγμα σε όλη την Ελλάδα

δ) θα συμβάλλει στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κέρκυρας.

Παρακαλούμε να λάβετε σοβαρά υπόψη τις παραπάνω αξίες του Σαπωνοποιείου Πατούνη και να αποφασίσετε για τη διατήρησή του.

Με εκτίμηση

Χάρις Καλλιγά

Πρόεδρος

Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Κοινοποίηση

- Διεύθυνση Νεώτερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς
- Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Ηπείρου